

MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY
ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Koncepce pobytových sociálních služeb pro seniory na území statutárního města Opavy

Zpracovaly: Mgr. Monika Macháčová, Mgr. Monika Svrčková

2017

OBSAH

ÚVOD	3
1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	4
1.1 Pobytové sociální služby pro seniory.....	4
2 POBYTOVÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY NA ÚZEMÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OPAVY	6
2.1 Aktuální nabídka služeb pro seniory v Opavě	6
2.2 Přehled stávajících kapacit a počtu zájemců o služby	7
2.3 Návrh na řešení problematiky nedostatečných kapacit pobytových služeb pro seniory na území SMO	10
ZÁVĚR	14
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	15

ÚVOD

Tato koncepce, která byla vytvořena na základě podnětu vzešlého z jednání Zastupitelstva statutárního města Opavy, je zaměřena na řešení problematiky pobytových sociálních služeb pro seniory na území města Opavy. Konkrétně se jedná o pobytové sociální služby domov pro seniory a domov se zvláštním režimem, přičemž cílem koncepce je zmapovat současný stav a kapacity uvedených služeb pro seniory a navrhnout možná řešení při zjištění, že jsou tyto kapacity nedostatečné.

V první kapitole jsou vymezeny základní pojmy dle Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, např. vysvětlení pojmů sociální služba, domov pro seniory atd. Další kapitola je již věnována popisu stávajícího stavu pobytových služeb na území statutárního města Opavy (dále jen SMO) a konkrétním návrhům na řešení problematiky pobytových sociálních služeb pro seniory v Opavě, včetně plánované finanční spoluúčasti SMO na těchto návrzích.

1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Na **sociální službu** nahlížíme jako na činnost nebo soubor činností, jejichž cílem je pomoci člověku vyřešit nepříznivou životní situaci, ve které se nachází, zlepšit kvalitu jeho života a v co nejvyšší míře ho začlenit zpět do společnosti.

Existuje velmi široká a různorodá škála příčin vedoucích ke vzniku nepříznivé životní situace (např. věk, zdravotní stav, rizikový způsob života, nepříznivé životní prostředí apod.) a protože každý z těchto problémů vyžaduje specifický druh pomoci k jeho odstranění, existuje stejně tak široká škála sociálních služeb, které tuto pomoc nabízejí.

Nejčastějšími **uživateli neboli klienty sociálních služeb** jsou staří lidé, lidé s různým druhem zdravotního postižení a rodiny s dětmi; tedy lidé, kteří se vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu či tíživé sociální situaci nemohou podílet na všech stránkách života společnosti a dochází tím tak k jejich sociálnímu vyloučení.

S účinností od 1. ledna 2007 systém sociálních služeb v České republice upravuje **zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách**, ve znění pozdějších předpisů. Podle něj jsou sociální služby definovány jako „*činnost nebo soubor činností podle tohoto zákona zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení*“. Podle funkce, jakou sociální služby ve společnosti plní, rozdělujeme sociální služby v České republice do třech různých skupin, a to na **služby sociální péče, sociální prevence a dále služby sociálního poradenství**, přičemž vykonávány jsou **terénní, ambulantní, nebo pobytovou formou**.

1.1 Pobytové sociální služby pro seniory

Pobytové sociální služby, jak již vyplývá z názvu, jsou specifické tím, že svým klientům/uživatelům poskytují mimo jiné služby také ubytování. Cílem je jim umožnit se v maximálně možné míře zapojit do běžného života společnosti a v případech, kdy to jejich stav neumožňuje, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Na území statutárního města Opavy jsou seniorům poskytovány následující 4 druhy pobytových sociálních služeb, které jsou registrovány dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách:

1) Domov pro seniory

V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Dále je jim poskytnuta strava, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, jsou jim nabízeny sociálně terapeutické a aktivizační činnosti a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

2) Domov se zvláštním režimem

Domov se zvláštním režimem je zjednodušeně řečeno obdoba domova pro seniory s tím rozdílem, že může být poskytována i osobám mimo seniorský věk (věk si stanoví poskytovatel služby při její registraci) obvykle s diagnózou chronického duševního onemocnění či stařecké demence, Alzheimerovy demence a ostatních typů demencí. Péče o osoby v domově se zvláštním režimem je tedy podstatně náročnější než v domově pro seniory a vyžaduje vyšší nároky na personální i materiální zabezpečení zařízení.

3) Domov pro osoby se zdravotním postižením

Domov pro osoby se zdravotním postižením je pobytová sociální služba určená osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Tento typ pobytové služby je poskytován celoročně, především uživatelům s těžkým a kombinovaným postižením, kteří vzhledem ke svému postižení mohou potřebovat podporu a pomoc 24 hodin denně. Služba je charakteristická vyššími nároky na prostředí i personál.

4) Odlehčovací služby

Odlehčovací služby mohou být poskytovány terénní, ambulantní nebo pobytovou formou a to osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek, např. v době nemoci či dovolené. Na území SMO je v tuto chvíli registrována pouze pobytová forma odlehčovací služby.

2 POBYTOVÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO SENIORY NA ÚZEMÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OPAVY

Tato kapitola koncepce popisuje současný stav a nabídku pobytových sociálních služeb pro seniory, včetně jejich kapacit a počtů zájemců o službu. Kapitola dále nastiňuje záměry poskytovatelů služeb do budoucna, kterými by měla být zabezpečena situace seniorů v Opavě v následujících letech.

2.1 Aktuální nabídka služeb pro seniory v Opavě

V současné době se na území statutárního města Opavy nacházejí čtyři domovy pro seniory, ve kterých poskytují registrovanou pobytovou sociální službu pro seniory následující poskytovatelé sociálních služeb:

- **Česká katolická Charita** – charitní domov pro seniory se nachází na Kylešovské ulici a disponuje kapacitou 54 lůžek. Jedná se však o specifickou službu poskytovanou výhradně ženám, přičemž kapacita civilního oddělení činí 42 míst a zbývajících 12 míst je vyhrazeno pro řeholní sestry.
- **Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky – Domov sv. Zdislavy** – pobytová služba domov pro seniory je poskytována v objektu na Rooseveltově ulici s kapacitou 22 lůžek, rovněž pro věkovou kategorii od 65 let a výše. Služba je specifická tím, že se jedná o menší domov rodinného typu.
- **Domov Bílá Opava, p.o.** – jedná se o příspěvkovou organizaci Moravskoslezského kraje, která poskytuje sociální službu domov pro seniory s kapacitou 98 míst v objektech na Rybářské a Rooseveltově ulici. Domov je určen pro věkovou kategorii seniorů od 65 let.
- **Vila Vančurova, o.p.s.** – v objektu na Vančurově ulici je poskytována sociální služba domov pro seniory s kapacitou 40 lůžek, která je určena seniorům od 65 let věku.

Další potřebnou pobytovou službou pro seniory je domov se zvláštním režimem. Službu na území SMO poskytují dva poskytovatelé sociálních služeb:

- **Domov Bílá Opava, p.o.** – mimo službu domov pro seniory příspěvková organizace Bílá Opava poskytuje v objektu na Rybářské ulici rovněž sociální službu domov se zvláštním režimem s kapacitou 32 míst. Služba je určena seniorům s chronickým duševním onemocněním starším 60 let.
- **Vila Vančurova, o.p.s.** – organizace nově od roku 2016 poskytuje v objektu na Vančurově ulici také sociální službu domov se zvláštním režimem s kapacitou 8 lůžek.

Na území města Opavy jsou zabezpečeny rovněž terénní sociální služby (pečovatelská služba, mobilní hospicová péče) pro cílovou skupinu senioři, jejichž pracovníci za klienty dojíždějí do jejich přirozeného domácího prostředí. **Pečovatelskou službu na území města Opavy zabezpečují Pečovatelská služba OASA Opava, o.p.s., Seniorcentrum Opava, p.o. a rovněž Charita Opava, která poskytuje i neregistrovanou související službu mobilní hospicové péče pro klienty v domácím prostředí nacházející se v terminálním stadiu života.**

Pro rodinné příslušníky, kteří se za doprovodu uvedených služeb starají o rodinného příslušníka v domácím prostředí, **je vyjma terénních služeb důležitá rovněž existence tzv. odlehčovací služby**, která klienta zabezpečí ve chvílích, kdy si rodina potřebuje od intenzivní péče odpočinout (např. v době dovolené atd.). Vzhledem k náročnému provozu odlehčovacích služeb, které jsou nejvíce vytížené především v období letních prázdnin a vánočních svátků, existuje na území SMO pouze jediný poskytovatel této služby – **Vila Vančurova, o.p.s. disponující kapacitou 2 lůžek.**

2.2 Přehled stávajících kapacit a počtu zájemců o služby

Z dostupných zdrojů a analýz je zřejmé, že na celém území České republiky dochází ke stárnutí populace a ani statutární město Opava není výjimkou. S ohledem na tuto skutečnost lze rovněž očekávat nárůst poptávky po sociálních službách určených cílové skupině senioři.

Již od roku 2013 odbor sociálních věcí Magistrátu města Opavy ve spolupráci s poskytovateli pobytových sociálních služeb pro seniory pravidelně eviduje počty zájemců o tyto služby v Opavě. Vzhledem k tomu, že má odbor k dispozici rovněž základní údaje o žadatelích (jméno a datum narození), může tak evidovat každého zájemce o službu zvlášť a nedochází tak ke zkreslování údajů, např., že by byl jeden zájemce o službu evidován ve více pořadnících najednou.

Níže uvedená tabulka znázorňuje přehled stávajících kapacit domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem a rovněž aktuální počty žadatelů o okamžité umístění.

Tabulka č. 1

Poskytovatel	Název služby	Kapacita (počet lůžek)	Počet okamžitých zájemců o umístění ve službách k 31.12.2016
Domovy pro seniory			
Česká katolická charita	Charitní domov Opava	54	267
Česká Provincie Kongregace Dcer Božské Lásky	Domov svaté Zdislavy	22	
Domov Bílá Opava, p.o.	Domov pro seniory	98	
Vila Vančurova o.p.s.	Domov pro seniory	40	
CELKEM		214	267
Domovy se zvláštním režimem			
Domov Bílá Opava, p.o.	Domov se zvláštním režimem	32	98
Vila Vančurova o.p.s.	Domov se zvláštním režimem	8	
CELKEM		40	98

Z tabulky je patrné, že dosavadní kapacity pobytových služeb pro seniory nejsou dostatečné a nedokáží pružně reagovat na poptávku seniorů o umístění do pobytové služby. **Domovy pro seniory disponují kapacitou 214 lůžek, která jsou zcela zaplněna, a k 31.12.2016 evidují dalších 267 zájemců o okamžité umístění do služby, pro které v tuto chvíli není místo.**

Dále je třeba zohlednit skutečnost, že Charitní domov Opava poskytuje službu výhradně ženám a z celkové kapacity 54 lůžek je ještě 12 lůžek vyhrazeno řeholním sestřám. **V průměru se tedy kapacita domovů pro seniory na území města Opavy pohybuje okolo 200 lůžek, což je s ohledem na počet zájemců v poradnicích a neustále se zvyšující poptávku po službách v důsledku demografického stárnutí populace nedostatečné.** Tuto skutečnost potvrzují rovněž poskytovatelé pobytových služeb pro seniory, kteří se pravidelně účastní jednání pracovní skupiny Senioři v rámci procesu komunitního plánování sociálních služeb v Opavě.

Co se týče domovů se zvláštním režimem, převis poptávky nad nabídkou je rovněž znepokojující. I když se situace nedostatečných kapacit jeví jako závažnější v domovech pro seniory, je nutné upozornit na předpoklad, že zdravotní stav seniorů umístěných v domovech pro seniory se bude s největší pravděpodobností postupem času zhoršovat a klienti budou vyžadovat zvýšenou péči, která jim může být poskytnuta právě v rámci tzv. „zvláštního režimu“.

Dle sdělení sociální pracovnice Domova Bílá Opava, p.o. se čekací lhůta pro umístění žadatele pohybuje okolo jednoho roku a déle. Z tohoto důvodu opavští senioři projevují zájem o umístění v zařízeních i mimo území Opavy, což potvrzují například zástupci Pečovatelské služby OASA Opava, o.p.s. poskytující službu domov se zvláštním režimem s kapacitou 10 míst v Litultovicích, jejichž klienti jsou převážně občané statutárního města Opavy. I tato kapacita je však nedostatečná a pro opavské klienty a jejich rodinné příslušníky hůře dostupná vzhledem ke svému umístění mimo Opavu.

Problematika řešení nedostatečných kapacit pobytových služeb pro seniory na území SMO je pravidelně diskutována na jednáních pracovní skupiny v rámci komunitního plánování v Opavě, stejně jako návrhy na řešení uvedené problematiky do budoucna, které budou součástí nového *Komunitního plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb statutárního města Opavy na období 2017 – 2021.*

2.3 Návrh na řešení problematiky nedostatečných kapacit pobytových služeb pro seniory na území SMO

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem týkajících se nedostatečných kapacit pobytových služeb pro seniory a počtům žadatelů o umístění do služeb v poradnicích jsou na jednáních pracovní skupiny pravidelně řešeny také konkrétní záměry poskytovatelů služeb pro seniory na období 2017 - 2021:

- 1) **Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky – Domov sv. Zdislavy** – organizace plánuje přestěhovat domov pro seniory ze stávajícího, nevyhovujícího objektu na Rooseveltově ulici do vedlejšího objektu bývalého Mariana, p.o., který zůstal v návaznosti na transformaci pobytové sociální služby domov pro osoby se zdravotním postižením nevyužitý. **Přestěhováním do nových prostor dojde k navýšení kapacity pobytové služby domov pro seniory z aktuálních 22 na 35 lůžek**, přičemž 2 lůžka budou vyhrazena pro klienty vyžadující zvýšenou zdravotnickou a ošetrovatelskou péči. **K zabezpečení výše uvedeného záměru bude potřeba od roku 2020 navýšit dotaci ze strany SMO o 500.000,00 Kč.**
- 2) **Pečovatelská služba OASA Opava, o.p.s.** – organizace plánuje vybudovat dva nové objekty, ve kterých by mimo jiné poskytovala sociální služby domov se zvláštním režimem a domov pro seniory. Jednalo by se o výstavbu nového objektu **tzv. Center 1, ve kterém by se mimo dispečink terénní pečovatelské služby a Agentury domácí péče, ordinací praktického lékaře a gerontopsychiatra nacházela rovněž pobytová služba pro seniory - domov se zvláštním režimem s kapacitou 44 míst. Organizace plánuje pokrýt provozní náklady domova rovněž z dotace SMO, která by v prvních dvou letech (2019-2020) činila 1.000,00 Kč na klienta na rok, tzn. 44.000,00 Kč/rok. Od roku 2021 by pak podíl dotace ze SMO činil max. 528.000,00 Kč ročně.**

Organizace dále vyjednává s Magistrátem města Opavy o uvolnění pozemku v lokalitě „Na Prachovníku“ v Opavě – Kylešovicích, kde plánuje vystavět **tzv. Center 2 – Prachovník určený především tzv. nízkopříjmovým seniorům**, kteří nemají dostatek finančních prostředků na úhrady v ostatních zařízeních. Jednalo by se o domov pro seniory s kapacitou **36 lůžek**, ve kterém by se nacházel prostor pro vybudování **2 – 4 lůžek pro klienty v terminálním stadiu života** –

tzv. hospicových lůžek. V případě, kdy organizace financování výstavby tohoto objektu zabezpečí z projektu financovaného z Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV), bude po SMO požadovat spolufinancování provozních nákladů ve výši 540.000,00 Kč/rok. Jestliže výstavba z projektu financována nebude, požadovaná provozní dotace ze SMO bude činit 870.000,00 Kč.

- 3) **Seniorcentrum Opava p.o. - příspěvková organizace města Opavy, Seniorcentrum, plánuje v průběhu roku 2017 transformovat část stávajícího objektu, tzv. penzionu 1 na registrovanou sociální službu domov pro seniory s počáteční kapacitou 10 lůžek, která bude v první fázi plně hrazena z rozpočtu SMO. Do roku 2021 dojde k navýšení kapacity na 24 lůžek, s předpokládanou výší finanční spoluúčasti města cca 1.000.000,00 Kč. Záměrem do budoucna (cca 10 let) je transformace celého objektu na pobytovou službu domov pro seniory.**

Organizace dále plánuje vystavět nový objekt na Hálkově ulici v Opavě, ve kterém by se nacházely malometrážní byty pro seniory se zvýhodněným nájemným a s možností využití terénní pečovatelské služby. V objektu by bylo vybudováno 16 až 24 bytů, přičemž část bytů by byla vyčleněna pro tzv. pečovatelské byty se zdravotnickým personálem. Celková kapacita objektu by tak činila 30 – 40 lůžek.

- 4) **Vila Vančurova o.p.s. – záměrem organizace je zapojit se do vyhlášené výzvy MPSV na výstavbu či rekonstrukci nového objektu domova se zvláštním režimem (v případě potřeby možno vyčlenit kapacitu pro domov pro seniory), čímž by reagovala na poptávku po této pobytové službě a zároveň využila venkovních prostor stávajícího komplexu Vila Vančurova. Nový DZR by disponoval kapacitou 50 míst, ze které by až 8 míst mohlo být v případě poptávky vyhrazeno pro potřebnou odlehčovací službu. V domově by byla zajištěna jak sociální a zdravotnická péče, tak péče paliativní pro klienty v terminálním stadiu života – vyhrazení 2 lůžek jako tzv. hospicových. Organizace by pro zajištění služby v novém objektu požadovala navýšit dotaci z rozpočtu SMO o 1.800.000,00 Kč.**

Mimo uvedené záměry poskytovatelů služeb domov pro seniory a domov se zvláštním režimem je nutné zohlednit záměr společnosti **Vesalius, s.r.o.**, která zrekonstruovala část

budovy bývalého kláštera na Sušilově ulici, a v současné době získala registraci **na sociální službu Domov pro osoby se zdravotním postižením s kapacitou 30 lůžek**. Domov je určen pro klienty se zdravotním znevýhodněním od 27 let, přičemž horní věková hranice není stanovena. Vzhledem k již podaným žádostem o umístění v domově ze strany seniorů lze očekávat, že služby domova budou z části využívat rovněž senioři ze SMO. Tato skutečnost se však potvrdí až v průběhu měsíců únor a březen, kdy sociální pracovnice domova provede u žadatelů o umístění do služby sociální šetření a prověří, zda splňují podmínky nutné pro umístění. V současné chvíli organizace neplánuje finanční spoluúčast ze strany SMO na zajištění provozních nákladů.

Níže uvedená tabulka znázorňuje plánovaný stav kapacit pobytových služeb pro seniory ve městě Opava po realizaci výše uvedených záměrů:

Tabulka č. 2

Poskytovatel	Název služby	Původní kapacita	Plánovaná kapacita (výhled na období 2017 - 2021)
Domovy pro seniory			
Česká katolická charita	Charitní domov Opava	54	54
Česká Provincie Kongregace Dcer Božské Lásky	Domov svaté Zdislavy	22	35
Domov Bílá Opava, p.o.	Domov pro seniory	98	98
Pečovatelská služba OASA Opava o.p.s.	Domov pro seniory	0	36
Seniorcentrum Opava p.o.	Domov pro seniory Opava	0	24
Vila Vančurova o.p.s.	Domov pro seniory	40	50
CELKEM		214	297
Domovy se zvláštním režimem			
Domov Bílá Opava, p.o.	Domov se zvláštním režimem	32	32
Pečovatelská služba OASA Opava o.p.s.	Domov se zvláštním režimem	10	44
Vila Vančurova o.p.s.	Domov se zvláštním režimem	8	48
CELKEM		50	124
Domov pro osoby se zdravotním postižením			
Vesalius s.r.o.	Domov Vesalius	0	30

Z tabulky vyplývá, že po realizaci výše uvedených záměrů by již měly být kapacity pobytových sociálních služeb pro seniory v Opavě alespoň částečně zabezpečeny. Bude však nutné i nadále řešit navýšení počtu lůžek, aby došlo k výraznějšímu zkrácení čekacích lhůt na umístění do zařízení a občané SMO se mohli rozhodnout, která služba jim nejlépe vyhovuje s ohledem na místo bydliště, zdravotní stav a výši jejich příjmů.

Z předchozí tabulky se jeví jako problematičtější zabezpečení kapacit u služby domov pro seniory, nicméně je nutné brát v potaz předpoklad zhoršujícího se stavu klientů domovů pro seniory a rovněž připravovanou novelu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v rámci které by mělo dojít ke sloučení služeb domova pro seniory a domova se zvláštním režimem v jediný typ služby.

Co se týče zajištění provozních nákladů výše uvedených záměrů, je v tuto chvíli jisté, že poskytovatelé pobytových služeb budou na jejich spolufinancování žádat o dotaci mimo jiné i z rozpočtu SMO. V případě, že budou všechny záměry realizovány současně, bude se jednat o celkovou částku max. 4.698.000,00 Kč/rok, která by měla být v následujících letech zahrnuta do rozpočtu na sociální a související služby. V částce jsou zahrnuty maximální požadavky ze strany poskytovatelů a je možné, že bude snížena, např. pokud organizace Pečovatelská služba OASA Opava, o.p.s. zafinancuje výstavbu nového objektu z dotací MPSV.

ZÁVĚR

Z výzkumné zprávy zhotovené Slezskou univerzitou v Opavě je zřejmé, že populace stárne, přičemž růst skupiny obyvatelstva nad 65 let je nejvýraznější změnou posledních 10 let, během kterých tato skupina narostla téměř o třetinu. Pro příklad uvádíme, že v roce 2005 tvořila věková skupina nad 65 let pouze 13,9% z celkové populace města Opavy, zatímco v roce 2014 to bylo již 18% - přibližně 10,5 tisíce osob starších 65 let. Ideálním stavem je, aby senioři co nejdéle žili v přirozeném domácím prostředí, v případě potřeby za doprovodu terénních sociálních služeb, např. pečovatelské služby. S ohledem na stárnutí populace a zhoršování zdravotního stavu seniorů je však nutné podporovat nejen rozvoj potřebných terénních služeb, ale také rozvoj služeb pobytových, o které je ze strany opavských seniorů stále větší zájem. Zájem deklarují počty neuspokojených zájemců o umístění v pobytových sociálních službách, které poskytovatelé evidují v pořadnících.

Bude nutné zaměřit se na postupné navyšování kapacit domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem, aby bylo možné uspokojit poptávku po službách a zajistit tak péči o seniory, kteří ji s ohledem na zhoršený zdravotní stav potřebují.

Z tohoto důvodu se jeví jako potřebné podporovat výše navrhované záměry místních poskytovatelů sociálních služeb, díky kterým dojde k navýšení kapacit pobytových sociálních služeb pro seniory o 157 lůžek a alespoň částečnému řešení uvedené problematiky. S ohledem na finanční situaci seniorů je nutné podporovat rovněž rozvoj malometrážního nízkonákladového bydlení pro seniory (záměr Seniorcentra Opava, p.o.) a vznik pobytové služby domov pro seniory pro nízkopříjmové klienty, kterých dle sdělení poskytovatelů každoročně přibývá.

Stejně tak bude nutné zaměřit se na navýšení finančních prostředků do rozpočtu SMO na poskytování sociálních a souvisejících služeb, a to alespoň zmíněnou částkou 4.698.000,00 Kč, bez které nebude možné záměry realizovat. Z tohoto důvodu by měl být rozpočet na sociální a související služby navýšen minimálně na 24.698.000,00 Kč, díky kterým dojde k alespoň částečnému zabezpečení potřebných sociálních služeb na území statutárního města Opavy.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

KOZLOVÁ, Lucie. *Sociální služby*. Praha: Triton, 2005. ISBN 80-725-4662-7.

MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-807-3673-109.

MOLEK, Jan. *Řízení organizací sociálních služeb: vybrané problémy*. Praha: VÚPSV, 2011. ISBN 978-807-4160-837.

STANOEV, Martin; PILÁT, Miroslav; KUDĚLA, Michal a BEZDĚK, Jan. *Souhrnná výzkumná zpráva: Analýza potřeb vybraných cílových skupin sociálních a souvisejících služeb na území statutárního města Opavy*, 2016.

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů.